

В.В. Чаговець, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

ВІДНОВЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧУВАННЯ В ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Удосконалення бізнес-процесів тісно пов'язано з розробкою та впровадженням економічних інформаційних систем, що базуються на використанні передових інформаційно-комунікаційних технологій. Результативність їх застосування в управлінні підприємствами харчування залежить від ступеня охоплення та інтегрованості на їх основі функцій управління, від здатності оперативно генерувати управлінські рішення, а також адаптуватись до змін навколишнього середовища та інформаційних потреб.

Розвиток методів інтелектуального аналізу даних на основі застосування концепцій інформаційних сховищ, експертних систем, систем моделювання бізнес-процесів, що реалізовані у контурі загальної інформаційної системи, сприяють посиленню обґрунтованості управлінських рішень. Таким чином, сучасні інформаційні системи забезпечують оперативність комунікації та інтеграцію учасників бізнес-процесів, підвищують якість рішень, що приймаються на всіх рівнях управління.

Протягом останніх кількох років до повномасштабної війни Україна демонструвала стабільне зростання у міжнародних рейтингах, наприклад, таких, які відображають рівень корупції, економічної свободи, легкості ведення бізнесу, рівень демократії. Однак повномасштабна війна суттєво загальмувала прогрес України у розвитку, що відзначилось і на її позиції у світі. Змінилось місце нашої країни у деяких рейтингах. Так, у 2022 році в порівнянні з 2021 роком світовий індекс соціального прогресу знизився з 48 місця до 52 [1].

Відновлення зруйнованих підприємств харчування на деокупованих територіях потребує налагодження роботи комп'ютеризованих робочих місць та інформаційних систем. Головними критеріями, що оцінюють результативність роботи підприємств харчування в Україні, і, особливо, ресторанів швидкого харчування, є швидкість та якість обслуговування відвідувачів. У закладах цього типу щоденно виконується безліч касових операцій, проводиться облік фінансових та торгових запасів, регулюється робота персоналу. Тому під час налагодження інформаційної системи

потрібно враховувати модульний принцип побудови системи, який припускає як ізольоване використання окремих програмних модулів, так і довільні комбінації їх, залежно від виробничо-економічної необхідності.

Для зручності клієнтів та отримання ними найбільших результатів від автоматизації бізнесу, модулі системи рекомендується об'єднувати в бізнес-блоки, наведені на рисунку.

Рисунок – Модулі системи управління підприємством харчування

Модульна структура – це гнучкий інструмент, за допомогою якого можна підібрати систему автоматизації для будь-якого підприємства, при цьому система буде вирішувати поставлені власником бізнесу завдання. Співробітники підприємства будуть мати доступ тільки до тих модулів, які необхідні для виконання посадових

обов'язків. На одному робочому місці (комп'ютері, POS-терміналі, сервері) може бути встановлено будь-яку кількість модулів.

Наприклад, блок «Продажі та обслуговування» має містити модулі, що дозволяють візуалізувати всі етапи роботи над замовленням гостя, починаючи з прийому замовлення і закінчуючи подачею виготовлених страв. Блок «Логістика та склад» має включати модуль «Інвентаризація» – універсальний та результативний інструмент для бухгалтера, менеджера, адміністратора та офіціанта, який дозволяє менеджеру ефективно контролювати дії співробітників, бухгалтеру швидко проводити інвентаризацію, адміністратору легко та швидко керувати залишками продукції та реалізацією всіх приготованих страв, офіціантові безпомилково пропонувати клієнтам та включати в рахунок наявні в закладі страви. Блок «Аналітика» – це інструмент для аналізу, за допомогою якого можна генерувати звіти, будувати багатовимірні аналітичні куби різної складності, аналізувати графіки, діаграми, які автоматично відображають дані звітів. Для цього він має містити відповідні модулі. Спостерігати за ходом виконання замовлень від виробництва до передачі замовлень у продаж можна за допомогою блока «Виробництво». Чимало важливого мають виконувати блоки, що забезпечують управління послугами, устаткуванням та взагалі системою в цілому. Уся інформація має концентруватися на сервері у централізованому сховищі даних. Тоді система дозволить вести аналітику даних, що надходять з декількох незалежних джерел – з кожного, окремо взятого, кафе або ресторану, тобто буде забезпечуватись можливість управління мережею ресторанів та кафе з центрального офісу. Усе це буде створювати комфортні умови для роботи персоналу і, відповідно, для відвідувачів.

Інформаційні джерела:

1. Як змінилися позиції України у міжнародних рейтингах у 2022 році.
URL: <https://news.finance.ua/ua/yak-zminylysy-pozycii-ukrainy-u-mizhnarodnyh-reytnhah-u-2022-roci>.